Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain muuttamisesta, HE 115/2022 vp

Talousvaliokunta 16.11.2022

Esittelijä: johtava asiantuntija Riikka Hietanen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hallituksen esitys hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain muuttamise

- **Eduskunnalle 25.8.2022 annettu hallituksen esitys**

- **Taustalla pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelma**

- **Muutoksen kohteena:**
  - Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2017)
  - Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2017)
  - Rikosrekisterilaki (770/1993) 6b §

Keskeisiä muutoksia 1/2

1. Hiilijalanjäljen ja kiertotalouden huomioiminen julkisissa hankinnoissa

- Hankintalain 2 § ”Lain tavoitteet” siten, että korostetaan myös ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäviä hankintoja

- Esitetään täydennettäväksi 80 §:n 2 mom. pakollisia poissulkemisperusteita ympäristörikosten perusteella. Rikoslain 48 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeästä ympäristön turmelemisesta ja 48 luvun 5 a §:ssä tarkoitettu törkeästä luonnonsuojelurikoksesta.

2. Hankintojen vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta

- Hankintalain 78 §:n alihankkijoiden poissulkemista koskevaa pykälää esitetään muutettavan siten, että hankintayksikkö voi soveltaa alihankkijoiden poissulkemiseen samoja 80 §:n säännöksiä mitä tarjoajaankin.

- Esityksessä esitetään Kilpailu- ja kuluttajavirastolle hankinnan valvontaan liittyvän 141 §:n 2 momentin muuttamista markkinaoikeudelle tehtävän esityksen määräajan osalta. Pidentämällä kuuden kuukauden määräaikaa 12 kuukauteen, parannetaan hankintojen valvontaa.

Keskeisiä muutoksia 2/2

3. Hankintojen laatu

- Hankintalain 93 § 1 momenttia, 106 § ja 122 § 1 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että niissä korostetaan aiempaa enemmän laatua tarjousten vertailussa.
- Hankintalain hankintapäätöstä koskevassa 123 §:hankintayksikölle asetetaan velvollisuus perustella hankintapäätöksessään, miten se on ottanut laadun huomioon kulloisessakin hankintamenettelyssä.
- Hankintalain muutoksenhaun kohde ja rajoitukset koskevaa 146 §:ää esitetään täydennettävän siten, että laadun perusteluvelvollisuudesta ei ole valitusoikeutta.

4. Hankintojen ilmoittaminen

- Kansallista hankintojen ilmoittamista koskevaa hankintalain 101 § esitetään muutettavaksi siten, että hankintailmoitus voidaan julkaista samanaikaisesti molemmilla kansalliskielillä. Ilmoitus voidaan myös useammalla eri kielellä.
- Asetuksenantovaltuus valtiovarainministeriölle hankintojen ilmoittamista koskevien lomakkeiden toteuttamiseksi.

Kiitos